

„Rytojus“ tik penki pesai metams!

Pavienio numerio kaina 10 centavų.

Laikraščio kaina	vieniems met.	\$ 5,00 ^{ma}
„ „	pusei „	„ 3,00
„ „	trims mėn.	„ 1,50
„ „	užsieny metam 3 dolr.	

Siunčiamos korespondencijos turi būti teisingos, visuomet patikrintos: Neišpildžius šio reikalavimo, rankraščiai nebus taplinami.

Varšava.—Susirinkęs Lenkijos parlamentas pradėjo „revoliuciją“ prieš valdžią. Nors pastaroji ignoravo parlamentą, neatleidamą į posėdžius, tačiau buvo duota samanymas išreikšti valdžiai nepasitikėjimą. Kilo nemažai lermo-

APŽVALGA

SAVITARPINĖ KRITIKA.

Dažnai girdisi iš tų draugų užsigavimų dėl to, kad „Rytojus“ buvo tas ir kitas jų veikimas truputėlį pakritikuotas su nurodymais, kaip turėtų būti. Tai negerai, draugai. Mūsų laikraštis leidžiamas tam, kad iš jo galėtum pasimokinti, savo paklaidėles (o dažnai ir dideles klaidas) pamatyti, kurių negalime pastebėti mes patys veikime. Savitarpinė kritika yra būtina. Be jos negalėsime sutverti savo judėjimo. Be jos nepakelsime savo scenos, dainos, nėgi politinio darbo. Aišku, tokia kritika turi būti draugiška, širdinga, be tendencijų pažeminti arba atšaldyti draugą, draugę nuo veikimo.

Kas gi iš tokio laikraščio, kuriame nebūtų nė žodelio kritikos, o tik pagyrai? Jm tie patys, kurie dabar pyksta: netikėtų, su juo nesiskaityti, jausdami, kad iš jo nieko gero pasimokinti negalima.

Dėl to „Rytojus“ redakcija tos linijos ir laikysis: leis savitarpinę kritiką mūsų vaidintojų, kalbėtojų, veikėjų. Tik, dar syki sakome: toji kritika turi būti draugiška, geras norais paremta.

KO VERTI TIE PLIAUSKALAI?

Tik nelabai senai šioje vietoje buvo minėta, kad vietinis Smetonos atstovas p. Skinkis įteikė visiems castillanų laikraščiams pareiškimą, būk Lietuvoj nesą komunistų. Mes tuomet sakėme, kad p. Skinkis iškraipo faktus, meluoja plačiai Argentinos visuomenei. Gal skaitant tuos žodžius, kai kurie argentiniečiai ir patikėjo. Bet šiandien dienos ir jį gėlo persitikrinti, kaip teisingas buvo tasai pareiškimas.

Laikė Tauragės sukilimo, per keletą dienų, veik kiekvienas vietinis laikraštis spausdino po kelias kablegramas, kad Lietuvoj verda smarkus komunistinis sukilimas, kad tiek ir tiek komunistų nužudyta, ir t. p. Kiekvienas skaitytojas veikiausiai savęs paklausė: „Ko vertas tas Lietuvos atstovas, jeigu jis taip meluoja? Jis čia tvirtino, kad Lietuvoj komunistai nesiranda, o už poros savačių žinios visai ką kitą kalba.“

Nusišvėitė p. Skinkis ne tik lietuvių imigrantų tarpe (už skundimus ir kandžiojimus Lietuvos piliečių), ale ir tarpe argentiniečių už melagystes.

NEVALIA!

Andai „Rytojaus“ redakcija buvo parašiusi laišką „Lietuvos Žinioms“ Kaune, klausiant, ar nebūtų galima siuntinėti mainais vieni kitiems savo laikraščius. Atsakymą j tai gavome (iš liepos 27 d.) kuris skamba sekančiai:

„Tamsų laišką iš sm. birželio mėn. 10 d. gavome. Mes tamstai savo laikraštį galime siųsti tik už pinigus, nes jį suleidžiam savaitraštį dabar Lietuvon neįsileidžia cenzūra ir todėl jokių mainų būti negali.“

Pasirodo, kad dabartinis laikas ne tik Lietuvos liaudis yra atskirta nuo viso pasaulio, bet netgi laikraščių redakcijoms draudžiama sužinoti, kas dedasi plačiam sviete.

Nestebėtina: Lietuvą valdo kruvinieji fašistai. Mes tačiaus dėsimė pastangų, kad mūsų laikraštis „Rytojus“ pergalėtų visas fašistines skerspaines ir pasiektų Lietuvos darbo žmones supažindintų juos su sunkia padėtimi jų brolių Argentinioj.

KAS DARYT, KAD NEAPGAUTŲ.

Šiuo tarpu mūsų laikraštis pilnas korespondencijų apie tai, kaip viena arba kitą darbininką-įvairūs žulikai apgauna. Tų aukų, prigautųjų darbininkų, pastaruoju laiku atsiranda net per daug. Ir vis nepasimokinama: dažnai einama į įvairias agencijas, kurios žada daug, o duoti, apart atėmimo kelių dešimtų pesų, nieko neuoda.

Kas daryt, kad sumažinus tas apgavystes!

Tie darbininkai, kurie gyvena Buenos Airėje, jeigu turi abejonių apie kurią nors iš agencijų, tegul kreipiasi pas „Rytojus“ su patarimais. O jei ne: lai kreipiasi į LDADPA. Centro Komitetą: iš ten bus visomet suteikiama patarimai veitui. Kituose miestuose gyvenę lietuviai darbininkai taip jau privalo tuo susirūpinti. Didesnėse kolonijose lietuvių randasi darbininkiškos organizacijos. Ten reikia ieškoti patarimų.

Be to, būkit, draugai, atsargūs. Pirm eisiant į kurią agenciją ir mokėsiant jai taip vadinamus „rankpinigius“ „už gerus darbus“ pirmiau pagalvokit, ar tai nėra žulikiška įstaiga. Tik gerai persitikrinę, galite rizikuoti. Pagaliaus kiekvienas darbininkas turi sekti savo laikraštį „Rytojus“. Pamatę jame tam tikrus atsitikimus, privalo pasakyti apie tai ir kitiems, kad jie neįkištų savo sunkiai uždirbtų centų kokiems nors žulikams.

Naujos Knygos

„Kas Tie Sušaudyti Keturi Komunistai?“, po tokiu antgalviu šiomis dienomis man pateko į rankas knygelė, parašyta d. R. Mizaros, o išleista Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Amerikoje. Knygelė yra labai patraukianti skaidriai ir aiškiai, kaip Lietuvos fašistinė budelių valdžia ir viso pasaulio buržuazija klastuoja visokias provokacijas prieš susipratusių darbininkų judėjimą ir jų vadus.

Toliau skaitant, randi keletą dlučių, parašytų gabiausių lietuvių darbininkų poetų ir paaukotų nužudytiesiems keturiems draugams, Karoliui Požėlai, Juozui Greifenbergeriui, Kazui Giedriui ir Rapolui Čiorniui. Jis skaitant, kad ir kiekiausia širdį turėtum, ašaros riedėtų per veidus. Einant dar toliau, susiduri su visa eile gyvų faktų: kaip fašistai ruošėsi prie nuvertimo koalicinės valdžios, kas jiems gelbėjo, kaip Lietuvossocialdemokratų, kartu su liaudininkais, smaugė komunistus, o palikė fašistus. Žodžiu tarant, knygetė puiki. Patartina kiekvienam darbininkui ją skaityti. Turint ją po ranka, turi gyvus faktus prieš Lietuvos fašistus. Greit bus galima gauti ir „Rytojaus“ administracijoj. Kaina 35 c.

Žvalgas.

„RYTOJAUS“ PRESO IR NAMO FONDUI.

Išlipino knyguotes sekanti draugai:	
J. Graibus	Nr. 149
M. Sabalis	„ 60
B. Kiselis	„ 101
A. Miliavičius	„ 15
Naujai atvažiuę	„ 155
E. Lisauskas	„ 40
Viso pinigų	\$ 18.60

Maskva.—Į šį miestą pribuvo garsusis pasaulio rašytojas, komunistas, Henri Barbusse. Kalbėdamas su laikraštininkais, jis pasakė: „SSSR yra mano tėvynė, tai tikroji mano klasės tėvynė“ Barbusse yra francūzų tautybės.

Kruviną Fašistų Puotą Lietuvoj.

Nors gaunamų žinių dar neturime apie tai, kas šiuo tarpu dedasi Lietuvoj, tačiau jau žinome sekantį: rugsėjo 9, 10 ir 11 dienomis ten įvyko didelis žmonių sukilimas, kurį centru buvo Tauragė. Sukilimas laimėti be gėlopavyko ir todėl fašistų valdancioji gauja pradėjo javo kruviną puotą. Sulyg kablegramų padavimais, apie 2,000 žmonių tebėra suareštuota, 11 sukilimo vadų nusmerkti, sašaudymui o šeši—jau tapo nužudyti. Kie sukilėlių krito kovose, kiek jų įmetona—Voldemaras dar pasmaigs—pasakys greita ateitis. Šiuos žodžius rašant tiek tezinoma, kad po užmaugimui sukilimo, prasidėjo teroras, kokio Lietuvos istorij dar nėra mačiusi. Kad fašistų kika moka žudyti darbo žmones—ukilėlius, kad jinau atlieka budelių darbus neblogiau už juodąjį Mussolini, tai liudija ir tas faktas, jog pereitą penktadienį Italijos karalius suruošė Italijoje šiuo tapu esančiai fašistų misijai, su Vollemaru priešakyje, dideli bankietis o ant rytojaus tas pats Voldemaras išskėstomis rankomis buvo printas „paties“ Mussolini.

Žiniosse tape kitko buvo minėta, kad Tauragės sukilimą pradėjo socialdemokratų, kuriems padėjo komunistai. Negalime prisileisti prie to minties, kad socialdemokratų, kaipio tokie, būtų išdrįsę pradėti žygį. Galimas daiktas, jog sukilime dalyvavo socialdemokratų darbininkai, eiliniai nariai. Neabejojame, kad jame dalyvavo komunistai, kurie nuo pat fašistinio perversmo buvo baisiausiai persekiojami ir kurių penki geriausi vadai tapo nužudyti tuojau po perversmui. Bendrai, šis Tauragės sukilimas, sprendžiant visų žmonių, kurie ilgiau nebegalėjo panešti tos baisios priespaudos, ir skurdo, kurį jiems atnešė fašistinis viešpatavimas. Kablegramos sako, kad iš vieno miestelio sukilimas metėsi kai ugnies liepsna į kitą ir kad kiek būtų užsidegus visa Lietuva ir fašistų viešpatavimui būtų padarytas galas.

Neužilgo sulauksime aiškesnių daviinių, iš kurių bus galima

padaryti atatinamos išvados. Šiuo tarpu, kalbėdami apie šį išsiveržimą ir tą kraujo praliejimą, kuris įvyko Tauragėje, būtinai privalome atsiminti sekantį: Gruodžio 17 d. koalicinė vyriausybė (liaudininkai ir socialdemokratų) sužinai atidavė galia fašistams, aiškindamiesi, kad jie tą darą „nenorėdami matyt kraujo praliejimo“. Komunistai jiems tuomet sakė: Nenorite matyti kraujo praliejimo dabar, kuomet fašistai dar silpni, tai jie, fašistai, išlaks Lietuvos liaudies kraujo keleriopai daugiau. Gražuojų jų iš valdžios vežimo neisprasyte. Prieš juos reikės pavartoti kova, kurioje nori ar ne, kraujas reikės pralieti tik daug didesnė kiekybe. Ir tai buvo tiesa. Tatai šiandien turi matyti ir akliausias.

Mes, Argentinioje gyvenantieji lietuviai išėviam darbo žmonės, išbėgę dėl tos pačios priespaudos prieš kurią buvo padarytas kalbamas sukilimas, neturime snausti. Lenkdami savo galvas prieš tuos, kurie žuvo bekovodami su fašistais, privalome dėti didžiausių pastangų pagelbėjimui fašistinio teroro aukoms Lietuvoj. Jei negalime kuo kitu, tai nors centu-kitu privalome prisidėti prie tos kovos, kurią veda mūsų broliai ir draugai.

Kartu kiekvieno iš mūsų pareiga kovoti prieš fašistų palaikytojus čionai; prieš Smetonos-Voldemaro atstovus Argentinioje, kurie skundžia, išdavinėja sau nepatinkamus darbininkus, norėdami įvesti panašią sistemą, kaip Lietuvoj.

Nežiūrint, kiek daug darbininkų ir valstiečių veikėjų fašistai išdudys Lietuvoje, nežiūrint, kiek daug darbininkų kraujo jie išlaks, išnaikins. Jis gyvuos ir bujos ir ankščiau ar vėliau nususks juodajam fašistui galvą. Mes čia gyvendami turime daryti tą patį: remti Lietuvos revoliucinį darbininkų judėjimą moraliai ir materialiai ir kovoti su fašistiniais lakudromis, esančiais Argentinioje. Kad sekmingiau vedus kovą, reikalinga organizuotis į savo klasės organizacijas.

M. Rasoda.

„Rytojaus“ Rėmėjai

Drg. M. Repečka, iš Tolyomos Australijos rašo „Rytojaus“ administracijai:

„Tariu gebiamiems draugams širdingą žiu už jūs puikų laikraštį. Veljū gerbiamiems Argentinios lietuviams darbininkams gero pasisekimą užlaikyti savo laikraštį. Aš taipgi žadu nusiųsti koki svarą steringų paturėjimui jūs naujo laikraščio. Man patinka žinoti apie tai, laip gyvena Argentinios lietuvių. Iš Nort Amerikos aš taipgi dažnai gaunu laikraščių pasiskaityti.“

Antanas Makusevičia rašo laišką su pinigais, prašydamas kuo veikiausiai jam prisiųsti „Rytojus“.

Iš tos pačios vietos 10 pesų siuntė d. S. Pueikis. Tai vis už literatūrą, kurią imė per „Rytojus“.

Visai nelaba senai iš Jungt. Valstijų drg. A. Bimba prisiuntė keliolika „Rytojaus“ prenumeratorių. Jis pasižadėjo ir ateityje nepamiršti mūsų laikraščio. Smagu, kad ir J. V. draugai mūsų nepamiršta: tas priuoda energijos mums čionai darbuotis.

MŪSŲ SANTYKIAI SU KITOMIS ORGANIZACIJOMIS.

Lietuvių Darbininkų Spaudos B-vės „Rytojaus“ pajininkų susirinkimas, įvykęs rugpjūčio 7 d., 1927 m., Buenos Airėje, nustatyme santykių su kitomis organizacijomis, pareiškia:

1. Veikti iš vien su visom tom lietuvių darbininkų organizacijomis, kurios eina su bendru darbininkų judėjimu, kovoje prieš fašizmą ir pritaria darbininkiskai apšvietai.

2. Mūs laikraštis „Rytojus“ visuomet bus atdaras tų organizacijų reikalų svarstymui ir rems jų jų naudingus darbininkų judėjimui darbus.

3. Kartu mes kviečiame visas darbininkų organizacijas, kaip LDADPA ir kitas savišalpos vietines organizacijas, o taipgi dailės meno ratelius bei chorus, stoti su mumis į bendrą darbininkų švietimo ir organizavimo darbą. Mes esame įsitikinę, kad jei visi sunersime savo rankas ir varysime taji darbą bendrai, tai greitu laiku pasieksime didelių laimėjimų.

Rezoliucijos komisija:

F. Stalion, K. Pauzoliene, Jonikas.

Pusjuokiai.

Daktaras (žiūrėdamas į laikrodį sako visai girtam ligoniui). Aš gi tamstai sakiau, kad kas valandą išgertum po šaukštą koniako. Kokį šaukštą tamsią imi?

Ligonis (rodydamas į samtį). Nugi štai šita.

Geras vaistas.

Dėdė. Tu, Jonuk, medicinos mokais?

Giminaitis. Taip, dėdė!

Dėdė. Ar nežinai kokių vaisių sustiprinti atminčiai?

Giminaitis. Žinau, dėdė! Paskolink man šimtą pesų, tai visą savo amžį neužmirsi.

Vakarėlio šeimininkas surinko partiją „vinto“. Keistas atsitikimas taip sutaisė, kad visi keturi partneriai buvo mikso. Šeimininkui juos supažindinant, jie tylėdami vienas kitam nusilenkė, nė vienas nenorėjo parodyti savo ydos pirmas.

Tylėdami išėmė kortas, susėdo ir pasidalijo.

Dalytojas nuskiria pirmas: —Pppi-kkail...

Antras nustebeęs pažvelgė į jį, įtardamas pirmutinį pajuokime, sako:

—Ttt-rrr-efail...

Trečias vos nepratrūksta pykčiu. Miksėdamas kiek labiau negu paprastai, jis beveik šuktelėjo:

—Bu-bu-bu-bu-bu-bubnail...

Ketvirtas trenkia ant stalo kortas ir, sugniaužęs kumštis, šaukia:

—Nnnn-piekšail! rrru-ppp...

Atsargus sodininkas.

Ponas (į savo sodininką). Man nuostabu, Adomai, kodėl tu nevedi. Žinai juk gerai, kad ir pirmas pasauly sodininkas Adomas turėjo žmoną.

Adomas. Taip, pone, aš tai žinau, bet ir to niekad neužmiršiu, kad kaip tik gavo žmoną, tai neilgai savo gera vieta džiaugėsi...

Prieš karą.

Stalauninkas (žiūrėdamas į laikraštį). Ar aš galiu surasti skelbimą, kuriame raščiau išnuomojant kambarį su valgiu už 30 pesų į mėnesį.

Gaspardinė. Gali, bet turi pasiimti laikraštį, išleista prieš karą.

Žv.

KORESPONDENCIJOS

PERSPĖJIMAS ARGENTINOJE GYVENANTIEMS LIETUVIAMS.

Kadangi Brazilijos lietuvių draugija „Aušra“ bankrutuoja dėl jos pirmininko Jono Stankaičio blaivaus elgesio su nariais, tai viršminėtas gaivalas, su savo keliais sėbrais, sufabrikavo tam tikrus dokumentus varde draugijos ir atspausdino tam tikrus šerius ar bonus, kuriuos kėsinais parduoti Argentinoje, Brazilijoje, Jung. Valstijose ir Lietuvoje.

Todel mes, buvusieji „Aušros“ draugijos nariai, perspėjame šių valstybių lietuvių, kad jie būtų atsargūs. Kadangi Jonas Stankaitis nėra joks „Aušros“ įgaliotinis ir jokių aukų jam neduokite ir šerų arba bonų nuo jo nepirkite. Tai yra paprastas meklėris, trokštąs gyventi iš kito darbo.

Gyvendamas Lietuvoje, tar naudamas policijoj, įprato rankas kišeniui įsikisęs latrauti, tai ir čia, Brazilijoje, saugojasi fizinio darbo, kurį dirba tūkstančiai lietuvių. Rūpindamasis vien tik savo asmeniskais reikalais, jis įsikolino dr. jos vardu ir prie to, nėra davęs dr. jai jokios atskaitomybės. Kas tik pareikalauja atskaitomybės, tai jis tokius apšaukia komunistais, kuli-ganais ir kitokiais vardais. Tik dėl kolonijų ir šmeižtų jis ir teleidžia „Brazilijos Lietuvį“, šlamstą, kuris tetarnauja tik savo leidėjo reikalams. Mes Sao Paulo lietuvių už tokius šmeižtus patraukėme tą lapelį į valdžios teis-mą.

Šį Sao Paulo lietuvių pers-pėjimą prašome perspausdinti ir kituose lietuviškuose laikraščiuose. Tegul žino viso pasaulio lietuviai apie tą besarmatį.

Pr. ir R. kis.

NIEKAS NEATSILIEPIA.

Buenos Aires. — „Rytojaus“ Nr. 7 tilpo žinutė. Fašistų išvyto, kad Argentinoje kada tai buvo sutverta draugija Šelpimui Lietuvoj nuo karo nukentėjusių. Bet iki šiol dar nėra pranešta apie tą draugiją laikraščiuose. Ten pat F. I. rašo, kad tos dr. os centras buvęs Buenos Airėje, su skyriais kituose miestuose, ir kad išsiuntus paskutiniu kartu pinigus į Lietuvą, išde dar likę keli pesai dėl išleidimo lapelių, bet ir apie tai nieko nesigirdi.

Prie fabriko vartų.

Šiurkščiu, kriokiančiu balsu tarškėjo laikrodinis. Akys, rodos, susitarusios su sapnų pasauliu, mērķis, tartum nebeuorėdamos matyti to kasdieninio skurdo, tų minių darbo žmonių, su išbalaisiais, išgeltusiais veidais, beieškančių darbo.

Guliu. Snudulys taip ir vilioja vėl užmigti, persikelti į kūdykystės laikus, skrajoti, bėgioti po daugy kraštus...

Rytas. Saulutė švietė savo skaisčiais spinduliais pro aprūksį langą. Ore, apšviestame saulės spindulių, žaidė, skrajojo daugybės dulkių. Mamytė ruošėsi apie krosnį, kažin ką skauradoj bečirškindama. Kambaryje skleidėsi malonus valgio kvapnsys. Girdžiu prisiartinančius, gerai man pažįstamus, mamytės žingsnius. Akis užmerkiau, kad nuduoti miegantį.

Juozuk, kelkis pusryčiauti! Bematant apsirengiau ir sėdėjau užstulėj, belaukdamas kada susirinks kiti broliukai ir sėsutės, kurie yra didesni už mane padeda tėvams dirbti. Susirenka vie-

žingeidu, kodel niekas neat-siliepia. Argi visi iš tu, ką priklausė minėtoji draugijoj ypač valdyboj, yra kur dingę. O gal tik apsilėidimas? Aš raginčiau, kad tie asmenys, kurie stovėjo priešakyje tos organizacijos, susirūpintų ir paskelbtų į laikraštį tų dalyką, nes visiems lietuviams yra svarbu sužinoti, ypač tiems, kurie aukoję karo nukentėjusiems.

Teisybės Mylėtojas.

AUKOS BUENOS AIRES LIETUVIŲ DARBININKŲ.

Buenos Aires. — Rugs. 11 d. įvykusiose protesto prieš fašistus prakalbose buvo renkamos aukos padengimui lėšų ir „Rytojui“. Aukoję sekanti: Po 2 pesas: Juozas Akelaitis, K. P., Neniškiai. J. Graibus \$ 1.60.

Po \$ 1: Tarvydaitė, Norkus, B. Bakutis, Cincius, Petrauskas, Norkus, Merkis, Matijošius, Petrušis, S. Bagdonas, J. Sinkilas, A. Žustas, Kast. Baltušnikienė, Juoz. Jurgelaitis, Marjona Kaličauskienė, Kast. Slikas, T. Pikrinas, Vanda Dudaitė, Juoz. Rameika, A. Stalioraitis, J. Mekas, Rimža, Pilkauskienė, Makaitė, Rasoda, Laviša, Gailis, Lasaukas, Šatkus, Žilvelis, Sklypas, Kimžius.

Po 50 c.: Povilaitis, V. Kira, Budreikis, A. Tamošiūnas, Dainė, Nežinomas, Staškauskas, Stasiūnas, St. Kaminskas, P. Pilkauskas, Taborius, Jalinskas, Petrauskas, Juška.

Po 30 c.: Paluikis, Stalioru-kas.

Po 20 c.: Šimkaitis, Matūzas, Nežinomas, Šimkūnaitė, Malinauskas, Elena Ilgūnaitė, Seniūnas, Vilkas, Kluga, V., Graibienė, J. Jokubonis, Petrauskas, Domi-ninkaitis, Bukis.

Su smulkiais viso surinkta \$ 52.35. Kurie aukoję mažiau, kai 20 centavų, tų vardų neskeliame. Paskelbime galėjo įsikverbti ir paklaidų, kurių pavardžių parašyme, nes greit rašant to negalima išvengti, tad tie draugai-ės, kurių vardai-pavardės netaip užrašyti, arba kurių visai apleista, prašome pranešti redakcijai, o paklaidą pataisyti.

Visiems širdingas ačiū už au-kas!

M.

SKAITYKIT IR PLATINKIT SAVO LAIKRAŠTĮ „RYTOJŲ“

nas, kitas. Valgomie, šnekučiuoja-mės, juokaujame...

Aš sodnelyj. Kaip puiku! Medžiai apsikrovę žiedų pumpu-rais, laukia kada juos praskleis gaivinanti saulės spindulėliai; kiti jau žydi, išskleidę garbanotas šakas, apsagstytas baltais kaip snie-gas žiedais. Žemė apsidengusi žalia minkštute žolele, kuri vis stiebėsi ir kėlė savo smailutes viršūnėles aukštytyn prie saulės į skaisčią mėlyną erdvę. Malonus vėjalis kutena man plaukus.

Linksmas, smagu ir aš bėgi-nėju, lakstau, šokinėju...

Pabudau. Mintis žaibo grei-tumu prabėgo:—pramigau!!

Šokau iš lovos ir už kelių minu-tų atsiradau gatvėj. Pūtė gana šaltas ir visą kūną pergeriantis vėjas. Gatvėje bėdėjo, užė va-žiuojantys vežimai. Žmonės bė-giojo tai šen, tai ten. Pro šalį praūžė raudonas traukėjas, pil-nas prisikimšęs žmonių.

Kur eiti, į kuria pusę, nei pats nebeišgalvojau. Visur išvaikš-čiojau, visur išstovėjau valando-mis prie fabriko vartų belaukda-

mas, kada darbdavio „mielaširdin-goji“ akis pažvelgs į mane, ir peržvelgsi nuo galvos iki kojų, bent kelius kartus, nelyginant rin-koje šleivą arkli, lieps sekti pas-kui jį užianti dulkėmis ir dvo-kiančiu oru perpildyta fabriką. Senai laukiau išaušančio ry-tmečio, kada man bus lemta per-žengti fabriko slenkstį, bet vis pa-silieku bežiopsas ir vartų sargo nuvaromas.

Nagi, pamėginsiu pas „Ankerį“ (taip tą fabriką vadina lietuviai). Dideliais žingsniais bematant, at-sidūriau prie geležinio tilto, dro-ži: per upelį, kuriuo labai daž-nai šunes, arkliai ir kiti gyviai, nukirsti mirties dalgio, plaukia į Abraomo karalystę atsisveikinę su šiuo pasauliu. Jau aš prie vartų. Didžiausias būrys bedarbių lau-kia, kada darbdavys atkiš savo „maloningą“ pirštą į mus. Visi susirinkusieji išblyškė. Jų veiduose atsispindi sunkaus gyvenimo skurdo bruožai. Negeriau už ki-tus išrodo ir lietuviai, kurių čia prisirenka nemažas skaičius. Vie-ni kalbais, kiti keikia savo nelem-tąjį likimą, dejuoja... Štai vienu kartu stoja tylą, visų akys rusi-kreipia į fabriko kiemą. Tenai pa-sirodė darbdavys ir metęs panie-

KOVOTOJO MEILĖ

Audrius Siera.

Nemirskėsi akims, žydraake meili!
Juk matai, kad vargdienis esu...
Tu taip puošni, jauna, lyg dievaitė daili,
Aš gi duonai uždirbt vos tesu...

Nėlirtuok su manim, nežavėkie jausmų,
Mūs skirtinga kilmė, mūs skirtingi keliai.
Tavo tėvo dvarai, tavo suknios šilkų,
Aš augintas skurliuos, brendintas skausmų.

Nevylikie manęs, mes nebūsim draugai—
Tau terūpi sahonų žaislai.
Aš kovot papratau, nauji mano takai,
Mūsų skirias siekimai, tikslai.

IŠ BERISSOS PADANGĖS; LIETUVIŲ VAKARAS.

Rugs. 10 d. š. m. čionai atsi-buvo lietuvių vakaras, kurį suren-gė Dailės-Meno Ratelis LDADPA 4-os kp.; naudai pusiau su „Ry-tojum“.

Scenoj tapo perstatyta d. Kar-naukalo 3-jų veiksmų tragedija: „Buožės“. Turiu pasakyti, rem-damasis publikos opinija, kad vei-kalas tapo suloštas gerai (žino-ma, su nekuriais trūkumais). Mo-teriškas roles išpildė: Julės — St. Lupeikaitė ir Rožytės—Petrylienė. Atsakančiai atliko.

Po vaidinimui tapo sudainuo-ta kelias dainelių ir paskiausiai buvo deklamuojamos eilės casti-lanų kalboj, kurias išpildė d. St. Lupeikaitė ir labai puikiai. Pub-likos buvo neperdaugiausiai, tai ir pelno gal nebus. Potam tėsė-si šokiai ir užsibaigė vakaras.

Kas reikią daryti, kad bū-tų pasekmingi vakarai?

Man rodos pas rengėjus pa-silieka labai prastas įspūdis, jei-gu tiek trūso padėją, turi išeiti lygioms arba dar nuostolius pa-nešti. Taigi čia reikia pagalvoti, kad šitas klausimas būtų tinkamai išrištas. Mano supratimu, vyrams turi būti įeiga visuomet \$1,50, moterims \$0,50. Žinau, kai ku-rie tam nepritaria remdamiesi, kad per brangu. Čia turėtų būti sar-mata taip motyvuoti, žinant, kad tie pinigai eina į draugijos iždą. O aiškint, kad mažiau publikos lankysis, delto, kad yra pakelta daugiau \$50 c. įeigai, tai tuščia pasaka. Dabar kurie lankė pas-kutinius du liet vakarus „Varg-dienio“ buvo įeiga \$1,50, o LD-ADPA 4-os kp. \$1,00; matė ku-riame daugiau buvo. Kurie ne-lanko vakarų, tai tie neis nei dy-kai arba nei su policija jų neat-gabensi.

Kitas dalykas, tai visuomet leist lioterija ir sekmingai ją iš-platinti. Iš praeties žinoma, kad rezultatai yra puikūs. O daugiau-siai, tai reikia labai gerai išgar-sinti rengiamas vakaras. Šita vi-sa padarius, visuomet bus gali-ma šimtinė įvarty į draugijos iž-dą.

Tyto Želis.

GEROS ŠIRDIES FANATIKAS.

Buenos Aires. — Andai pas vietinį rusų popą atsilankė iš imi-gracijos biednas rusas, tikėdamasis gauti pagalbos kaip iš „Svetoj Batiuska“. Pirmiausiai jis prašo batiuškos, kur gauti darbas. Gavę atsakymą, kad darbų yra „kiek tik nori“, jei tik trokšti dirbti. Imi-grantas nūsudžiaugęs išėjo, bet už poros dienų vėl sugrįžta, prašy-damas nurodymų, kurgalima gau-ti darbas. Ir vėl gavo panašų at-sakymą. Esą „darbų yra tiek ir tiek, tik norėk dirbti“. „Batiuska“, atsako vargdienis, „aš jau antra diena kai nevalgęs, ar negalėčiau gauti pietų“. Popas ištraukė iš kišenės sauja pinigų, paėmė iš jų 20 centų ir įteikė juos „muži-kui“ sakdamas. Štai, pavalgyk.

Viską tai matė popo kiemsar-gis, kuris tarnauja popui už 80 pesų į mėnesį, su šeimyna. Pas-tarasis ištraukė iš kišenės pesą ir padavė alkanam žmogui. Kei-čiausia, kad tasai alkanas žmogė-lis, gavęs iš popo minėtus 20 c., nulenkę galvą įki žen. ei ir didžiai dėkavojo...

Štai kiek turuolis turi jausmų ir kokis fanatiko supratimas. Jis vis dar mano, kad popas yra jo reikalų gynėjas. Gi popas palu-pa nuo darbininko po 12-15 pesų užparašyma jam rekomendacijos, kuri neturi jokios vertės.

Teisybės Mylėtojas.

Iš laikraščiu.

KAPITALISTINĖ SPAUDOS LAISVĖ...

Šiaur. Am. liet. darb. dienraš-tis „Laisvė“ (num. 195) rašo:

Nev-Yorko Vorldo (kapitalistų „liberališko“ dienraščio) nuolati-nis bendradarbis, pastabų rašyto-jas Heywood Broun porą sykių parašė prieš Mass. guber. Fullerį ir jo komisiją už tai, kad „guber-natorius ir jo komisija primušė savo užgyrimo antspaudą prie mirties nuosprendžio, išnešto Sac-co'ui ir Vanzetti'ui. „Demokrati-niai“ kapitalistinio Vorldo leidėjai liepė Brounui liautis toliau pana-šias pastabas darius. Brounas, bū-damas sąžiniškesnis vyras, aisisa-kė nusilenkti ir parduot savo įsi-tikinimą tuo punktu. Leidėjai gi iš savo pusės jam pranešė, kad jo patarnavimai Vorldui toliau visai nereikalingi. Vadinas, pasi-jieškok kito darbo.

Heywood Broun sakė tiesą, kad Harvardo Universitetas darosi „korikų universitetu“. Nes Harvar-do prezidentas Lovellis, kaip gu-bernatorius Fullerio komisijos na-rys, užgyrė mirties ausmę Sacco'ui ir Vanzetti' ui.

Brounas išreiškė nuomonę, kad Massachusetts teisdarystė bu-vo priversta atidėti mirties dekreto išpildymą todėl, kad prie to pris-pyrė audringi darbininkų protestai, streikai ir demonstracijos.

Vorldo gi leidėjai ir vyriausi redaktoriai pasmerkia darbininkų daromą spaudimą į Massachusetts valdžią ir barabaniją, būk tik nuolaidžiais prašymais tegalima būtų sušvelnint bausmę Sacco'ui ir Vanzetti'ui.

Už savo skirtingas nuomones Brounas neteko vietos kapitalisti-niame laikraštyje, kuris dangstosi demokratizmo skraiste.

Padarydamas šitokį atsiskai-tymą su Brounu, Vorldas dar vie-ną lyčną sykį įrodė, kad nei Vorl-de nei kituose buržuazijos laikra-ščiuose nėra tokio dalyko, kaip žodžio ir spaudos laisvė. Visi tie laikraščiai yra buržuazijos sau-valingo viešpatavimo gynėjai, jos įrankiai; tik jie veidmainiauja ir dumia darbininkams akis, vadin-damiesi lygiais, „beklasiniais“ tar-nautojais visiems gyventojams.

Komunistinė spauda atvira pasisako, kad įnai stoja tik už proletarus ir pusproletarius. Ko-munistinė spauda neveidmainiauja, o viešai gina vien darbo žmonių reikalus.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Ten Buvusiam, Berisoj. —

Jau nekartą mūsų laikraštį buvo nurodyta, kad pirmutinė išlyga dėl talpinimo korespondencijos į laikraštį turi būti, šale slapyvar-džio, korespondento tikrasis var-das, pavardė ir adresas. Beto mes rankraščius metame į gurbą. Gi tamsta to nepadarai ir nori, kad mes talpintume jūs žinutę apie tą atsitikimėlį senajam fab-rike.

ALKANI ŠUNES SUEDĖ BAŽNYČIA ALASKOJ.

Oregon City, Ore. — Kunigo Knox draugai čionai gavo nuo jo laišką, kad alkani šunes suėdė jo bažnyčią Alaskoj. Pats kunigas buvo nušauktas kur tai toli su mlsija. Jis paliko tris šunes ir džiovintų žuvų jiems del maisto. Bet jie žuvis greit suėdė ir pas-kui pasiliuosavę, sukramtė pada-rytas iš elnių ir kitų laukinių gy-vulių odų bažnyčios sienas.

Isteigimas „Rytojaus“
Spaudos Preso ir Namų Fon-do—yra pradžia Argentinos lietuvių darbininkų budavimo tvirtovės.

VIETOS ŽINIOS

Savitarpinio lavinimosi Mokykla eina sėkmingai.

Pereitą penktadienį savitarpinio lavinimosi mokykloje dalyvaavo virš 30 asmenų. Dalis jų buvo kaip laisvi klausytojai, neimanti dalyvavimo mokesčių, o didesnę dalį — pilnais mokymais. Panagrinėjus vieną valandą marksistinę teoriją, antra valanda buvo paauguota praktiškų klausimų išimui. Draugas F. Stalio (Stalioraitis) skaitė referatą iš istorijos lietuvių darbininkų judėjimo Argentinoje.

Sekantį penktadienį, taip pat vienos valandos išimio teorinių klausimų, bus referatas, kurį skaitys d. J. Pilypaitis temoje: „Istorinis Materializmas“. Kviečiami dalyvauti ir pašaliniai, laisvi klausytojai. Pradžią lygiai 7 v. v.; užbaigą — 9 v.

M-is

Išgirskite apie Lietuvos Pastarąjį Sukilimą.

Sekantį šeštadienį, rugsėjo 24 d. kai 8:30 val. vakare, salėje „Liberi Italia“, O. Gorman 108, Avellanedo, įvyks „Rytojaus“ bendrovės metinių sukaktuvių paminėjimas: dainos, šokiai, eilės ir prakalba apie pastarąjį sukilimą Lietuvoje (Tauragė). Dainuos lietuvių darbininkų choras, vadovaujamas d. J. Švedo; d. M. Rasoda darys pranešimą apie Lietuvos žmonių sukilimą prieš fašistus, o paskui teisį puikūs šokiai. Visas pilnas eis mūsų laikraščiu „Rytojui“. Įžanga vyrams po vieną pesą, o moterims ir merginoms — po 50 c.

Sokiai teisį iki 5 v. ryto.
Kviečiame visus ir visas!

Draugė O. Jurgelaitienė Sunkiai serga.

Draugė Ona Jurgelaitienė, „Rytojaus“ b-vės sekretoriaus žmona, sunkiai susirgo. Nugabenta į Florito ligoninę, kurią manoma, neužilgo galės aplėsti.

Bus puikus vakaras.

Spalių 8 d., Vorvaerts svetainėje, B-Aires, įvyks puikus vakaras, kurį ruošia LDADPA. 1-ma kuopa ir Dailės-Meno Ratelis. Plačiau apie tai bus sekančiuose „R“ numeriuose. Tėmykit!

LDADPA Reikalai

VISOMS LDADPA. KUOPOMS.

C. K. Yra nutaręs pirkti po 100 egz. kiekvienos „Rytojaus“ laidos ir juos, laikraščius, išplatinti veltui naujai pribūvantiems, imigrantams ir bedarbiams. Šisai darbas prasidėjo su 26 „Rytojaus“ numeriu. Dalis tų laikraščių bus siunčiama LDADPA. kuopoms, pagal numatimą C. K. Kuopos turi pasirūpinti išplatiniu laikraščio tarpe bedarbių.

Platinimui ir to darbo tvarkymui yra paskirti sekanti asmenys: J. Staškauskas, O. Undraitienė, J. Graibus, J. Malinauskas. Liuosnora apsiėmė K. Baltušninkienė. Tad į darbą visi, kad nei vienas mūsų nepalikėtų užkampy. Bedarbiams, kurie neturi iš ko laikraštį nusipirkti, galima duoti, o tie darbininkai, ką dirba, turi būti raginami užsirašyti „Rytojui“ ištiesiems metams.

J. Baltušninkas.
LDADPA. C-K. Skrt.

LDADPA 1-MOS KUOPOS NARIAMS.

Šiuomi pranešame, kad sekančią sekmadienį, rugs. 25 d. š. m., 3 val. po pietų, gatvė Puentequito 2333, dep. 2, įvyks eilinis LDADPA. pirmos kuopos narių susirinkimas. Visi nariai privalo dalyvaut.

sekt. S. Staneika.

LDADPA. 5-tos kp. nariams.

Rugsėjo 25 d., š. m. 14 v. po pietų, calle Beazley Nr. 3767. įvyks LDADPA. 5-tos kuopos visuotinis narių susirinkimas. Kiekvienas narys kviečiamas pribūti; stenkitės

kuo didžiausiomis pastangomis atsivadinti daugiau draugų ir šiomis pastangomis padidinsim didesnį narių skaičių savo kuopoj.

Kp. sekt. A. Žibaitis.

PARSIDUODA namelis 6 metrų ilgio, 3 pločio, su galerija. Didelis plotas. Interesantams antrašas: Alsina Villa Demonta, calle Melya 2567.

R. Pavilionis.

„Rytojus“ tik 5 pesai metams — užsirašyk ant visų metų!

J. NENIŠKIS, Peru 1496 B-Aires.
Aš užsirašau tik pas Juozą Neniškį ir taip patariu visiems, kas nori dėti smagų rūbą. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Kainos prieinamos. Užlaikau didelį pasirinkimą įvairių siuvimui medžiagų.

Aš Buenos Aires mieste esu sutvėręs dūdų orkestrą „Akordai...“ Savo užduotį atlieku gerai ir už priimtą kainą.
ANTRAŠAS: Calle Boedo 1246, Capital.
Juozas Karpavičius.

Volco Restoranas

Užganėdina kiekvieną, kuris tik atsilanko. Lietuviai kviečiami atsilankyti ir persitikrinti. Valgiai gaminami sulgy rusų, vokiečių skonio. Kainos prieinamos.

Taipgi išnuomojam nakvynėm kambarius, pavieniams ir šeimynoms. Kainos prieinamos.

Palaikome keleivių daiktus ir priimame laiškus. Visus kviečiame atsilankyti, o užtikrinam, kad būsite patenkinti. Įėjimas nuo N. L. ALEM 654, ir iš gatvės 25 de MAYO 671 ir 685 (Arti Retiro ir Imigracijos) Buenos Aires

JEI NORITE PASIŪSTI PINIGUS Į LIETUVĄ UŽ PIGIĄ KAINĄ DOLERIAIS, KRĖIPKITĖS!

INTERNATIONALE

Viktoria 1173

Buenos Aires

korespondentas

PRAMONĖS IR PREKYBOS BANKOS PRAGOJ

Siunčiame Dolerius į Lietuvą ir kitus kraštus už daug pigesnę kainą negu kitos įstaigos.

Priimame pinigus apsaugon, mokame 4% metams, pinigų gražiname ant kiekvieno pareikalavimo klijenimo be jokių užtrūkdytų. Parduodame laivakortes į Lietuvą arba iš Lietuvos numazintomis kainomis ant patogausių ir greičiausių laivų.

Laiškus iš Lietuvos galima adresuoti ant mūsų antrašo kuriuos priduosime greitu laiku į gyvenamąją vietą

Internationale

Victoria 1173

Buenos Aires

Šioje įstaigoje galima susikalbėti ir lietuviškai

BROLI

DARBINIKAI!

SESUTE

JAU LAIKAS UŽSISAKYTI

RYTOJU

RYTOJUS yra pirmas ir vienintelis lietuvių darbininkų laikraštis Argentinoje.

RYTOJUS suteikia iš viso pasaulio žinių, ir dažnai pasipuošia karikatūromis ir paveikslais.

Patogiausia už laikraštį siųsti pinigus, ligi 3 pezų, apdraustuose (certificado) laiškuose „Rytojaus“ vardu ir jo antrašu: Puentequito 2333, Dep. 2, Buenos Aires.

Svarbū — VISIEMS, VISIEMS, VISIEMS! —

PIRMAS ARGENTINOS LIETUVIŲ DARBININKŲ JUDĖJIMO ISTORINIS PAMINĖJIMAS, — PAMINĖJIMAS „RYTOJAUS“ BENDROVĖS METINIŲ SUKAKTUVIŲ ĮVYKS

1927 m. rugsėjo 24,
salione „Liberi Italia“
O. Gorman 108, Avellaneda.

ŠI DIENA BUS PAMINĖJAMA NEBILEKAIP: BUS PRANEŠIMAS

IŠ DABARTINĖS REVOLIUCIJOS LIETUVOJ
IR DAINUOS
LIETUVIŲ DARBININKŲ CHORAS

GRIEŽ, KAIP IR VISUOMET, PUKUS DŪDŲ ORKESTRAS. ŠOKIAI IR KITI PASILINKSMINIMAI TEŠIS IKI 5 V. RYTO. PRADŽIA 8:30 V. VAKARO

ĮŽANGA VYRAMS \$ 1,00; — MOTERIMS \$ 0,50

DALYVAUKITE VISI. — VISIEMS MUMS TURI BŪTI SVARBI TA DIENA. MOKINKIMĖS IR MES, LIETUVIAI DARBININKAI, ĮVERTINTI SAVO JUBILEINĖ DIENĄ! TENESIRANDA NEI VIENO, KURIS TĄ DIENĄ SĖDĖTŲ NAMIE!

SKAITYKITE IR PLATINKITE SAVO REIKALUS
GINANČIUS LAIKRAŠČIUS

„Laisvė“

pirmutinis lietuvių darbininkų dienraštis pasaulyje, išeina Broklyne J. V. Paduoda daugybę žinių iš viso pasaulio kraštų, o taip pat plačiai rašo apie J. V. Kainą metams Argentinoje, Brazilijoje ir kitur \$8, pusei metų \$4. 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y., U. S. of America.

„Vilnis“

antras lietuvių darbininkų dienraštis, išeina Chicagoje; organas Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcijos ir plačiai rašo apie klasių kovą ir bendro turinio žiniomis turtingas. Kaina tokia, kaip „Laisvės“. Adresas: 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill., U. S. of America.

„Darbininkų Balsas“

leidžiamas Liet. Darbininkų Susivienijimo Amerikoje. Tai mėnesinis laikraštis, kuriame telpa daugybė gerų straipsnių ir dailiosios literatūros dalykų. Kaina metams \$3. Adresas: 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

„Komunistas“

mėnesinis laikraštis, kurį leidžia Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas. Šiame laikraštyje gvildinama visa Lietuvos situacija ir nurodoma, kaip Lietuvos darbininkai ir valstiečiai išsiliuosuos iš kunigų, ponų ir fašistų priespaudos. Kaina metams \$3. Adresas: Tverskaja 36, gost. Luk., Moskva, Sovietų Rusija.

„Rytojaus“ administracija yra nutarusi pagelbėti lietuviams darbininkams esantiems Argentinoje užsakyti šiuos laikraščius. Todel, jei norite juos skaityti, o patiems neparanku tiesiai, rašykite „Rytojaus“ administracijai. Puentequito 2333, dep. 2, Buenos Aires.